

ТЕНДЕНЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Таким чином, створення та доцільне використання електронного освітнього середовища сприяє удосконаленню методів дистанційного позашкільного навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Корнієнко А. Дистанційне навчання в закладах позашкільної освіти. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2020. Вип. 24, кн. 1. С. 290-299. doi: 10.32405/2308-3778-2020-24-1-290-299.
2. Vorona L., Kononets N., Zhamardiy V., Babenko I., Blahova T., Zhyrov O. The Model of Implementation of Distance Learning in Out-Of-School Education Institutions. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*. 2023. Vol. 14, No. 1. P. 228-239. doi: 10.47750/jett.2023.14.10.020.

Семеновська Л. А. *

**ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ
СПРЯМОВАНІСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ**

У сучасних умовах актуалізується проблема подальшої модернізації системи вищої освіти. Крім цього, глобальні трансформації педагогічних систем і процесів, варіативність освітніх програм і технологій, цифровізація освітнього середовища потребують високого рівня готовності викладача вищої школи до інноваційної діяльності.

Мета пошуку – студіювання проблеми формування інноваційної спрямованості викладача вищої школи.

Аналіз наукових джерел свідчить, що формування інноваційної спрямованості викладача вищої школи – це важливий чинник подальшого розвитку сучасної освіти, оскільки навчальні заклади повинні пристосовуватися до змін у суспільстві, технологіях та підходах до навчання.

До ключових аспектів інноваційної спрямованості викладача вищої школи відносимо: актуальність знань і методів (викладач закладу вищої освіти повинен постійно оновлювати свої знання та вміння, щоб відповідати сучасним стандартам та потребам студентів. Це включає в себе ознайомлення з новими методологічними підходами до навчання, актуальними дослідженнями та інноваціями в освітній галузі); використання технологій (викладач повинен бути орієнтованим на застосування сучасних технологій у навчальному процесі. Це може включати в себе використання веб-платформ, онлайн-курсів, відеоуроків, соціальних медіа та інших інструментів для підвищення залученості та ефективності навчання); інноваційні методи навчання (викладач повинен розвивати та використовувати інноваційні методи навчання, такі як проблемне навчання, проектне навчання, критичне мислення та практичне навчання. Це допомагає студентам розвивати навички, необхідні для успіху в сучасному світі); розвиток креативності та підприємницьких навичок (викладачі повинні

---

* Семеновська Л. А.

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

сприяти розвитку креативності та підприємницьких навичок у своїх студентів. Це може включати в себе стимулювання студентів до створення та реалізації власних ідей та проєктів); колаборація та комунікація (важливо сприяти співпраці між викладачами, студентами та іншими зацікавленими сторонами.

Викладачі повинні бути відкриті до обміну досвідом та співпраці над проєктами, що сприяють інноваціям); ефективна оцінка (викладач повинен використовувати інноваційні методи оцінки навчання, такі як портфоліо, самооцінка та пільговий контроль. Це допомагає стимулювати навчання та розвиток студентів); адаптація до змін (викладач повинен бути готовий адаптуватися до змін у вищій освіті та суспільстві загалом. Це означає гнучкість і готовність до впровадження нових інновацій та підходів у навчанні).

Сучасні наукові студії свідчать, що визначальним чинником, центром будь-якого педагогічного процесу є характер взаємин між педагогами і здобувачами освіти, тому зусилля сучасних науковців мають бути спрямовані на обґрунтування інноваційних підходів до розвитку новітньої дидактичної реальності на основі особистісно орієнтованої, конструктивної і творчої взаємодії усіх її суб'єктів. Стрімкий технологічний розвиток суспільства не лише вимагає від освітян формування нових професійних компетентностей, пов'язаних з активним впровадженням змішаного й дистанційного навчання, а й впливає на роль педагога, надаючи їй новітнього сенсу. Сучасні педагоги мають навчитися виконувати ролі навчальних консультантів, наставників, тьюторів, тренерів, фасилітаторів, які вміють налагоджувати позитивну конструктивну взаємодію з усіма суб'єктами навчального процесу. Виконуючи роль навчальних консультантів, педагоги покликані стимулювати студентів до всебічного опрацювання дидактичного контенту, ставлячи за мету навчити їх усвідомлено сприймати викладену в ньому інформацію, критично оцінювати, проєктувати, створювати й трансформувати її [1].

Викликає інтерес думка Ю. Зінковського про те, що у сучасному суспільстві фактором успіху професіонала стає здатність адекватно сприймати, аналізувати і творити новації. Поступ інноваційності передбачає оперативне введення найновітніших досягнень наукових досліджень і високих технологій у сферу освіти, а сучасний викладач вищої школи повинен мати інноваційний стиль мислення як фактор подолання стереотипів, однозначності, лінійності, шаблонів мислення тощо [2]. Міждисциплінарний підхід до педагогічних інновацій розвиває В. Кремень. Учений переконаний, що більшість проблем розвитку освіти, впровадження освітніх інновацій в умовах сучасної цивілізації виходить за межі власне педагогічних дисциплін. В. Кремень зазначає: «Аналіз інноваційних процесів у справі модернізації освіти має ґрунтуватися на залученні великої кількості різнопланових

ТЕНДЕНЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

дисциплін. Разом із тим синтез понять, категорій, методологій, принципів і теоретичних наробок не може обійтися без контекста філософії освіти – нового теоретичного дискурсу у вітчизняній педагогіці та суспільній науці в цілому» [3, с. 7].

Стратегічним ресурсом інноваційного розвитку суспільства є вища освіта. Тож проблема формування інноваційної спрямованості викладача вишу є ключовим завданням педагогічної теорії та освітньої практики України. Дидактичні пошуки щодо формування інноваційної спрямованості викладача вищої школи як ключової характеристики професійної компетентності відображають і одночасно служать простором розгортання двох типів науково-педагогічної свідомості: сциентистсько-технократичного (розглядає цей феномен як конструйований процес з жорстко планованими, фіксованими результатами, орієнтує викладачів на дотримання пред'явлених стандартів, засвоєння заданих зразків); гуманістичного (реалізує у сфері дидактики ідеали розвитку творчого потенціалу людини під час навчання, орієнтує особистість на самостійне освоєння нового досвіду з неочевидними результатами, розвиток пізнавальних та особистісних можливостей).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Keim M. Digitaler Wandel findet auch offline statt. *Akzente. Das Magazin der Pädagogischen Hochschule Zürich*. 2022. № 4. S. 10–18.
2. Зінківський Ю. Імператив сучасної парадигми вищої освіти. *Вища школа*. 2013. № 9 (111). С. 7–19.
3. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура / за ред. В. Г. Кременя. Київ: Педагогічна думка. 2008. 472 с.

Сердюк В. О.*

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В УКРАЇНІ

Питання інклюзивного навчання в основному зумовлено збільшенням кількості дітей, які потребують корекційного навчання. Сьогодні в Україні понад 1 млн. дітей потребують корекції фізичного та/або психологічного розвитку, що становить 12 % від загальної кількості дітей у країні. Як наслідок, 95,0 % дітей з інвалідністю відвідують спеціальні навчальні заклади або не отримують освіти взагалі. Тому пошук шляхів посилення розвитку інтегрованої освіти є важливим державним питанням.

Мета роботи – розкрити конкретну ситуацію розвитку інклюзивної освіти в Україні.

Інклюзивний підхід реалізує доступ до освіти в загальноосвітніх навчальних закладах за місцем проживання та створює необхідні умови для успішного навчання для всіх, не